

Consilieri locali USR PLUS

Către: Robert Sorin Negoită
Primar Sector 3 București

Vă supunem atenției referatul de aprobare și proiectul de hotărâre privind demararea proiectului **Împreună pentru fete – educație și absorbante gratuite fetelor vulnerabile în școli** in Sectorul 3.

Va adresăm solicitarea să dispuneți măsurile necesare pentru a include acest proiect de HCL pe ordinea de zi a următoarei ședințe ordinare.

Nina Costea- Consilier local USR PLUS

REFERAT DE APROBARE

Împreună pentru fete - absorbante gratuite fetelor vulnerabile în școli

Copiii României sunt cei mai expuși riscului de sărăcie și excluziune socială din UE. Conform Eurostat, 41% sunt în această situație. Există o corelație între sărăcie și lipsa accesului la produse de igienă. Aceasta se răsfrânge și asupra a peste 350.000 de fete din țară aflate în pubertate și adolescență. Acestea au nevoie de produse de igienă gratuite, în școli, ca să poată avea parcursul constant, fără sincope și un parcurs care să le ajute să promoveze bacalaureatul.

În urma practicii din teren și a consultărilor cu organizațiile nonguvernamentale Asociația Pe Stop, Asociația Sexul vs. Barza, Asociația Iele-Sânziene, Centrul FILIA, Romanian Angel Appeal Foundation, Tineri pentru Tineri, Asociația E-Romnja, Asociația COMMA și Fundația Sensiblu, care au adus soluția în câteva comunități din România cu mult înaintea statului și care susțin o soluție publică cu acoperire națională considerăm că este necesară implementarea prezentului proiect de hotărâre.

Consiliile locale ale Sectoarelor 5 și 6 din București au inițiat deja proiecte pilot, privind instalarea unor dispensere pentru produse de igienă menstruală, precum și distribuirea de produse de igienă menstruală și a unor materiale de informare privind educația pentru sănătate. Totodată, există propuneri de Hotărâri de Consiliu Local făcute în mai multe localități din țară. Încurajăm și celelalte administrații locale să inițieze astfel de proiecte.

În România, subiectele legate de educație pentru sănătate și adolescență sunt considerate tabu, iar foarte mulți adolescenți și copii nu au cu cine să vorbească despre aceste lucruri și despre schimbările prin care trec, nu au cum să apeleze la colegi sau profesori atunci când se află în imposibilitatea de a-și procura produse de igienă menstruală, sau când au probleme de sănătate. Aceste situații au un impact direct asupra sănătății mentale și fizice ale tinerelor și le pot afecta pe termen lung.

O educație cuprinzătoare este un instrument puternic de combatere a violenței, a abuzului și a discriminării, precum și de promovare a respectului pentru diversitate. Beneficiile unei educații cuprinzătoare depășesc cu mult informațiile privind riscurile legate de reproducere și de sănătate asociate cu sexualitatea. De asemenea, educația este esențială pentru a preveni violența bazată pe gen și

discriminarea împotriva femeilor”¹. Studiile din ultimele două decenii au recunoscut importanța educației pentru sănătate în ceea ce privește dezvoltarea emoțională, socială și fizică a copiilor. Dovezile obținute în urma studiilor sugerează că introducerea educației pentru sănătate în programa școlară are un efect pozitiv asupra unor probleme sociale complexe, precum egalitatea de gen, drepturile omului, bunăstarea și siguranța copiilor.² Organizații internaționale, precum Organizația Mondială a Sănătății, au setat niște standarde în ceea ce privește educația pentru sănătate în statele membre ale Uniunii Europene, dar nu de fiecare dată acestea se regăsesc în totalitate în programa școlară a statelor membre și rămâne la latitudinea acestora modul în care gestionează acest subiect. Chiar dacă modul în care este abordată această temă diferă de la țară la țară, toți specialiștii sunt de acord că educația pentru sănătate trebuie să facă parte din programele desfășurate în școală.

Proiectul pe care îl propunem vizează atât familiarizarea elevilor cu noțiuni privind educația pentru sănătate și adolescență, prin participarea la ateliere dedicate și punerea la dispoziție gratuită a produselor de igienă menstruală, o componentă deosebit de importantă legată de sănătatea corpului. Produsele de igienă menstruală sunt o necesitate, nu un lux. Acestea fac parte din facilitățile de igienă indispensabile precum accesul la apă curentă, grup sanitar, săpun, hârtie igienică și sunt un drept al tuturor persoanelor cu menstruație. Nevoia de a dispune de produse de igienă menstruală există pentru fiecare tânără ajunsă în această perioadă a dezvoltării.

Nu există date statistice clare privind acest aspect în România, dar se estimează că 350.000 de adolescente se află în situații materiale precare și nu își permit să achiziționeze lunar produse pentru igienă menstruală sigure.³ „Accesul precar la produse și informații legate de o îngrijire adecvată creează o serie de probleme medicale și sociale. Pe lângă acestea, impactul social al lipsei de produse și informații adecvate pentru îngrijire este și el semnificativ - poate duce la absențe școlare și retragerea din activitățile zilnice de teama de a nu fi ostracizate.”⁴ Oferirea acestor produse gratuit va avea un impact semnificativ din mai multe perspective, așa cum rezultă din numeroase studii și cercetări efectuate în mai multe țări, în ultimii ani:

¹ Sursa-

<https://www.coe.int/ro/web/commissioner/-/comprehensive-sexuality-education-protects-children-and-helps-build-a-safer-inclusive-society>

² Sexuality education across the European Union. An Overview, Comisia Europeană, p. 2,

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5724b7d8-764f-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en>

³ Ioana Ciuhan, fondator al Asociației *Iele-Sânziene*,

<http://stories.studentpress.ro/2021/06/19/cum-ramane-cu-saracia-menstruala/>

⁴ Deputat Oana Țoiu, *Propunerea legislativă privind facilitarea accesului la educație a tinerelor din medii defavorizate și sprijinirea unor persoane fără adăpost prin acordarea unui stimulent financiar pentru procurarea de produse de igienă*, <https://ces.ro/newlib/PDF/proiecte/2021/b157.pdf>

- reduce barierele de acces și îmbunătățește prezența la școală, implicarea în activitățile sportive sau alte tipuri de evenimente;
- îmbunătățește bunăstarea copiilor și a tinerilor;
- reduce constrângerile financiare pentru familiile cu un nivel scăzut al veniturilor;
- promovează norme de gen pozitive și reduce stigmatizarea din cauza menstruației.⁵
- oferă opțiunea ca toate elevele să-și poată gestiona menstruația într-un mod demn și sănătos.

În cazul unei menstruații cu o durată medie de 5 zile, o persoană are nevoie de cel puțin 20 de absorbante (presupunând că absorbantele sunt schimbate la 6 ore). Pe piața din România, absorbantele sunt taxate cu cota standard de 19% TVA, iar prețul unui pachet cu 20 de absorbante necesare pe durata unei menstruații poate varia între 15 și 25 lei. Pentru persoanele care se confruntă cu deprivarea materială, acest cost lunar poate fi o povară financiară semnificativă.

În fiecare an școlar, un număr de elevi va abandona sistemul de învățământ din diverse motive, cel mai frecvent din cauza deprivării materiale severe care nu le permite să-și continue studiile. În anul școlar 2017-2018 1,8% de eleve de sex feminin din ciclul primar și gimnazial au abandonat școala, potrivit datelor INS. Mai mult, igiena menstruală deficitară provoacă riscuri pentru sănătatea fizică și psihică a fetelor, fiind asociată cu probleme ale sistemului reproducător și tractului urinar, conform UNICEF. Adolescencele caută metode alternative pe care să le folosească, în lipsa absorbantelor sau tampoanelor, precum hârtie, cârpe sau haine, ceea ce duce la apariția unor infecții și afecțiuni ale aparatului reproducător.⁶

În 2015, liderii europeni au adoptat, de asemenea, Agenda 2030 a ONU care stabilește 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD).

Pe lista celor 17 obiective regăsim:

- ODD 4 – Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
- ODD 5 – Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
- ODD 3 – Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.

⁵<https://education.govt.nz/our-work/overall-strategies-and-policies/wellbeing-in-education/access-to-free-period-products/>

⁶ <http://stories.studentpress.ro/2021/06/19/cum-ramane-cu-saracia-menstruala/>

Inițiativa prin care dorim să oferim produse de igienă menstruală gratuit și să organizăm ateliere de educație pentru sănătate și adolescență susține cele 3 obiective de dezvoltare durabilă pe care și România le-a asumat în 2015, precum și demersurile inițiate la nivel european și mondial în această direcție.

De asemenea, simpla prezență a absorbantelor în școală ar ajuta la reducerea percepțiilor negative asociate cu menstruația și ar încuraja adolescenții să privească menstruația ca pe un eveniment normal și natural, care nu trebuie să provoace rușine. Conform unor studii efectuate în SUA și în alte state occidentale, unde nivelul educației pentru sănătate este mult mai ridicat, lipsa posibilității de a achiziționa lunar absorbante are un impact direct asupra imaginii pe care tinerele le au despre ele, asupra nivelului lor de încredere în sine și asupra standardului de viață. Astfel, "62% dintre eleve spun că lumea nu este pregătită pentru ca ele să se poarte cu încredere totală privind menstruația, iar 58% susțin că sunt impactate negativ prin asocierea negativă cu menstruația lor⁷. Sentimentul de negativitate și rușine privitor la menstruație provine din interacțiunea cu prietenii și colegii și de la școală, iar 85% dintre persoanele care au fost interviewate au susținut că menstruația ar trebui privită ca un indicator al unei sănătăți bune și nu ca ceva murdar sau scârbos.

O astfel de reglementare nu reprezintă o noutate.

1. Scoția: a fost prima țară din lume care oferă gratuit absorbante în toate instituțiile publice, inclusiv școli și universități - noiembrie 2020.
2. Noua Zeelandă: în februarie 2021, primul ministru a anunțat că toate școlile vor oferi produse pentru igiena menstruală gratuit, cu scopul de a reduce abandonul școlar.
3. Regiunea Metropolitană a Parisului: Ile de France - începând cu septembrie 2020; universitățile din Franța - în februarie 2021 s-au instalat dispensere pentru distribuția gratuită a produselor.
4. Kenya: începând cu aprilie 2018 în școlile publice sunt distribuite produse sanitare gratuit.
5. Statele Unite: începând din 2017, în California.

Lista completă: <https://globalcitizen.org/en/content/free-period-products-countries-cities-worldwide/>

Acest demers este necesar cu atât mai mult cu cât Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului prevede obligativitatea derulării unor programe de educație pentru sănătate în școli:

⁷<https://forbes.com/sites/alicebroster/2021/05/20/almost-a-quarter-of-students-struggle-to-access-period-products-new-study-finds/?sh=60274a6549de>

”Organele de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, precum și orice alte instituții publice sau private cu atribuții în domeniul sănătății sunt obligate să adopte, în condițiile legii, toate măsurile necesare pentru: (...) i) derularea sistematică în unitățile școlare de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru copii, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor” (art. 46 alin. 3).

Toate aceste proiecte au ca scop reducerea marginalizării, eliminarea discriminării în rândul elevilor și promovarea incluziunii axate pe echitate socială și sănătate.

Desfășurarea proiectului. Beneficiari

Programul pilot se va desfășura în anul școlar 2022-2023. Produsele pentru igiena menstruală gratuite se vor distribui prin plasarea de dispensere în toaletele pentru fete din unitățile de învățământ desemnate ca unități pilot, iar atelierile de educație pentru sănătate și adolescență se vor desfășura în sălile de clasă/aer liber, ulterior fiind distribuite și materialele informative.

Beneficiarii acestui proiect sunt elevii/elevele cu vârsta de peste 10 ani care frecventează unitățile de învățământ din Sectorul 3 și care vor beneficia de atelierile și materialele informative, precum și de produsele de igienă menstruală.

Ținând cont de experiența altor state, cea mai bună variantă de distribuție a produselor este reprezentată de plasarea dispenserelor în toaletele din școlile și liceele publice.

Buget estimat implementare integrala

Pentru implementarea acestui proiect estimăm următoarele costuri :

1. Costuri estimate dispensere sanitare

Pentru instalarea a 100 de dispensere: 1.000 lei/dispenser x 100 = 100.000 lei

Alte cheltuieli (transport, montaj etc.): 30.000 lei

2. Costuri estimate consumabile

Consumabile (Absorbante):

- ~ 50 pch /lună x 10 buc. x 1 (mediu/buc) lei = 500 lei /dispenser /lună

- $\sim 500 \text{ lei /dispenser /lună} \times 100 \text{ dispensere (aproximativ 2/unitate de invatamant)} = 50.000 \text{ lei/lună} \times 10 \text{ luni} = 500.000 \text{ lei/an}$

3. Costuri ateliere

În ceea ce privește organizarea atelierelor de educație menstruală și despre adolescență, estimăm un cost de 500 lei (100 euro) /atelier, care să includă:

- materiale (broșură educativă pentru fiecare elev, fișe de lucru, planșe de prezentare).
- atelierul de educație pentru sănătate și adolescență cu o durată de două ore.

Astfel, bugetul estimat pentru atelierelor de educație și materiale informative cu o frecvență anuală (1 atelier/clasa/an, calculat la 700 de clase) $500 \text{ lei} \times 700 \text{ clase} = 350.000 \text{ de lei/an}$

Bugetul total aproximativ anual pentru acest proiect va fi de cca. 1.000.000 lei.

Ținând cont de cele precizate, supunem spre dezbatere și aprobare Consiliului Local al Sectorului 3 următorul proiect de HCL.

Nina Costea - Consilier Local USR PLUS

HOTĂRÂRE

Privind aprobarea proiectului Împreună pentru fete – absorbante gratuite fetelor vulnerabile în școli de către

Consiliul Local al Sectorului 3 al Municipiului București,
ales în condițiile stabilite de Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali,

Având în vedere:

- Adresa de înaintare a proiectului de hotărâre, înregistrată la Primăria Sectorului 3 cu nr.;
- Referatul de aprobare nr. al Grupului de Consilieri locali USR din cadrul Consiliului Local Sector 3;
- Raportul de specialitate nr. al

În conformitate cu prevederile:

- o art. 2 alin (4) din Legea nr. 1/2011 - Legea educației naționale cu modificările și completările ulterioare;
- o H.G nr. 877/9 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 985/21 noiembrie 2018 - Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030:
- o ODD 4 - Educație de calitate - Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
- o ODD 5 - Egalitate de gen - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor;
- o ODD 3 - Sănătate și bunăstare - Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă;

Luând în considerare:

- Avizul Comisiei;

În temeiul prevederilor art. 139 alin. (1) și art 166 alin. (2) din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE:

- **Art. 1 – Începând cu semestrul I al anului școlar 2022-2023** se aprobă desemnarea unităților de învățământ: Școala Gimnazială nr. 55 și Liceul Tehnologic ”Dragomir Hurmuzescu” din Sectorul 3 al Municipiului București ca unități pilot în vederea instalării unor dispensere pentru

produse de igienă menstruală precum și pentru organizarea unor ateliere informative facilitate de specialiști și distribuirea de materiale informative pe tematica educației pentru sănătate și adolescență.

- **Art. 2 – Începând cu semestrul al II-lea al anului școlar 2022-2023** se aprobă instalarea unor dispensere pentru produse de igienă menstruală precum și pentru organizarea unor ateliere informative facilitate de specialiști și distribuirea de materiale informative pe tematica educației pentru sănătate și adolescență **în toate școlile gimnaziale și liceele din Sectorul 3 al Municipiului București.**

- **Art. 3 - (1)** Achiziționarea produselor de igienă menstruală, a dispenserelor (inclusiv montajul), precum și a serviciilor de organizare a atelierelor și realizarea materialelor informative, vor fi făcute de către Primăria Sector 3 prin direcțiile de specialitate din cadrul aparatului primarului.

(2) Finanțarea necesară ducerii la îndeplinire a proiectului va fi asigurată din bugetul local, sponsorizări sau donații, fonduri externe.

- **Art. 4.** – În procesul de achiziție a serviciilor de la Art. 2 lit a), se vor lua în considerare Specificațiile din Anexa nr. 1, parte integrantă din această hotărâre, dar fără a se limita la acestea.
- **Art. 5.** – Primarul Sectorului 3, prin intermediul aparatului de specialitate, va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

INIȚIATORI PROIECT

Nina Costea - Consilier Local - USR PLUS